

Referaten uit andere Tijdschriften.

DENTAL COSMOS.

December 1909.

Ferris, Brooklyn. *De anatomische en physiologische beschouwing van het kauworgaan.*

Hij haalt een geval aan van Pott's ziekte bij een meisje van 13 jaar, waar door verbetering der occlusie een bijna geheel herstel bereikt werd. Nauwkeurige analyse werd gemaakt van 't speeksel en van de urine, welke staten men vindt aangegeven.

Van niet minder belang is de mededeeling, dat het Comité van Wetenschappelijk onderzoek van de National Dental Association tabellen en instrumenten voor een dergelijk onderzoek heeft verkrijgbaar gesteld voor den prijs van £ 20. Zij noodigt iedereen uit tot medewerking.

A. Hopewell Smith, London.

In „*The pulp in clinical Surgery*” geeft schrijver een goed geïllustreerd artikel over verschillende pathologische toestanden der pulpa. Het artikel leent zich slecht tot het maken van een referaat. De conclusies zijn:

Daar de pulpa pathologisch wordt beïnvloed door algemeene storingen in het zenuw- en vaatstelsel, moeten gevallen van obscure odontalgia, zoowel van het standpunt van den geneesheer als van den tandarts worden beschouwd.

In gevallen, waar een sterke neiging bestaat in de familie

voor reumatiek e. d., mag men dentikels vermoeden. Wanneer patiënt anaemisch is of van een lange koortsziekte hersteld, mag men een begin van fibrosis veronderstellen.

Brophy, in „*Recent progress in oral Surgery*”

bepleit het gebruik van een Bismuth-pasta bij alle gevallen van suppuratie, zoo ook bij Pyorrhoea. De pasta bestaat uit:

Bismuth subnitraat	30
Vaseline	60
Paraffine	5
Was	5

Mijers geeft een artikel over Syphilis en verklaart het ontstaan van de bekende misvormingen der 1ste en 2de dentitie.

DENTAL COSMOS.

Januari 1910.

Gysi begint een artikel over het probleem van de articulatie en beschrijft zijn methode tot het vinden van de richting van de condylusbeweging.

Fenchel zet zijn artikelen over de amalgamen voort.

Kirk schrijft over de medische opvoeding van tandheelkundigen.

White bespreekt den weg, om het publiek te doordringen van het belang van goede tandheelkundige verzorging. Hij wil in de eerste plaats de kinderen op school in hun physiologie het belang leeren van het onderhoud van den mond en heeft pogingen aangewend, om een artikel, dat zou worden opgesteld door de National Association, opgenomen te zien in de leerboeken.

Taylor. *Tandheelkunde vroeger en nu.* Bespreekt hygiëne in 't algemeen.

Head beschrijft het weder hard worden van het email, dat verzacht was, door ontkalking. Hij kan het geval constateeren, maar het proces niet verklaren.

Leacy. Over „*Pyorrhoea van een bacteriologisch standpunt*”, beschrijft de door hem waargenomen bacteriën, hoofdzakelijk pneumococci, streptococci en staphylococci. Verder de fusiforme bacillen, waaraan hij veel van het kwaad toeschrijft. Deze bacillus is niet in staat te infecteeren, bij een normaal gezond weefsel. Ontstaat echter een *locus minoris resistentiae*, dan ontstaat langzaam voortschrijdende necrose met weinig pusvorming. Komen daar nu de pus-vormende bacteriën bij, dan krijgt men toch een belangrijke pus-afscheiding.

Goede resultaten schijnen verkregen te zijn met vaccinatie, maar de methode wordt niet aangegeven.

Squire vergelijkt de gehamerde met de gegoten goudvulling en concludeert in hoofdzaak:

a. zuiver gegoten goud wijkt gemakkelijker en meer dan gehamerd goud, tenzij noncohesief goud op den bodem der caviteit werd gebruikt;

b. 22 K. goud staat tusschen zuiver gegoten goud en goud met 5 % platina;

c. 5 % platina-goud wijkt minder dan zuiver goud of gehamerd goud.

V. D. BROEK.

ESTERREICHISCH-UNGARISCHE VIERTELJAHR-
SCHRIFT FÜR ZAHNHEILKUNDE.

October 1909.

Prof. Trauner (Graz), beschrijft het aanbrengen van een immediaat-prothese bij totaal-nekrose der onderkaak van een vrouwelijke patiënt. Vóór de operatie werd de onderkaak van een kleine schedel in tin nagemaakt. De definitieve prothese (160 gram), ook uit tin vervaardigd, wordt door de patiënte uitstekend verdragen.

Dr. Rudolf Weiser (Wien). Een artikel, eveneens handelende over een onderkaaksprothese, reikende van C.i.d. (bovendien de eenige betrouwbare tand) tot het linker capitulum. 't Geval werd nog gecompliceerd doordat, tijdens een tusschen-komende ziekte van algemeenen aard, de resteerende rechterkaakhelft aanmerkelijk naar links was gaan afwijken.

Dr. Leo Fleischmann (Wien). „*De oorzaken der emailhypoplasie.*” Schr. begint met de definitie:

„Onder hypoplasie van het email verstaan wij die defecten in de emailbekleding, welke in den tijd der email-vorming reeds tot ontwikkeling komen, bij het doorbreken der tanden dus reeds aanwezig zijn.”

Het karakteristieke der hypoplasieën is, dat zij niet aan een enkelen tand, maar aan alle tanden uit dezelfde ontwikkelingsperiode voorkomen; dat zij aan de homologe tanden streng symetrisch geordend zijn; *dat zij alleen het email, niet het dentine tevens betreffen* (curs. v. d. ref.).

Na een litteratuuroverzicht kritiseert F. de stellingen van hen, die meenen causaal verband te mogen leggen tusschen elke algemeene willekeurige ziekte tijdens de ontwikkeling der tanden en hypoplasie; lues en hypoplasie; rachitis en hypoplasie; convulsies, eclampsie en hypoplasie; en acht zich op grond van zijn onderzoekingen ten slotte

gerechtigd, om de volgende stellingen uit te spreken:

1°. Hypoplasieën zijn *uitsluitend* te beschouwen als gevolg van tetanie.

2°. Tetanie veroorzaakt steeds hypoplasieën.

Dr. Wilhelm Wallish. „*Het kaakgewricht.*” Schr. wil in het kort de resultaten zijner onderzoekingen meedeelen:

1. Het capitulum ligt nooit in de gewrichtspan.

2. Bij occlusie ligt het capitulum met den voorkant van zijn gewrichtsoppervlak tegen het afdalende deel van het tuberculum, zoo dicht mogelijk bij het horizontale deel daarvan, gefixeerd door de opeen geklemde tanden.

3. Het gewrichtsoppervlak van het capitulum toont, evenals het schedel-gewrichtsoppervlak, — schematisch — een aflopend en een klein horizontaal gedeelte.

4. De discus stelt eene verplaatsbare en van vorm veranderende gewrichtspan voor, daar het in de gewrichtsholte liggende deel van den discus zich bij het vooruitschuiven der onderkaak, om het capitulum heenslaat en dit fixeert.

5. Het verschuiven der onderkaak met opeengeklemd tanden geschiedt niet in eene cirkelbeweging, maar bestaat in een zakken der onderkaak en in een meerder of minder naar voren schuiven ervan.

Dr. Armin Rothmann en **Dr. Georg Biláskó** (Budapest). „*Over de waarde der locale anaesthetica.*” Schr. onderzochten de werking van onderstaande middelen; de eerste drie regels van het lijstje hebben betrekking op „contrôleproeven”; het cijfer, dat de waarde van het praeparaat aan moet geven (kolom VI) wordt verkregen door de cijfers van het bijbehorende praeparaat uit kolom III en IV op te tellen, deze som te verminderen met I + II en dan hiervan 42 (kolom V, gedestilleerd water) af te trekken.

NAAM VAN HET PRAEPARAAT.	I.	II.	III.	IV.	(III+IV) — (I+II).	Waarde van het praeparaat.
	zeer pijnlijk.	pijnlijk.	weinig pijnlijk.	niet pijnlijk.		
Procenten.						
a. Niets.	1	31.0	28.4	39.2	35.6	—
b. Penseelen met aqua distill.	5	31	39	25	28	—
c. Inspuiten met idem.	5	24	28	43	42	—
d. Anaesin.	—	27.44	25.11	47.45	45.12	3.12
e. Cocaïne.	2	20	30	48	56	14
f. Cocaïne-suprar.	9	12	25	53	58	16
g. Tropa-cocaïne.	7	17	26	51	52	12
h. Eucaïne B.	9	20	27	44	42	0
i. Benesol.	10	24	33	33	32	10
j. Tonocaine.	8	24	23	45	36	6
k. Alypin.	5	18	32	45	54	12
l. Alypinsuprar.	1	13	26	60	72	30
m. Novo-caïne.	3	24	23	40	46	34

De onderzoekers meenen nu „mit Fug und Recht” te mogen beweren, dat Alpine-suprarenine „het beste anaestheticum” is.

Referent veroorlooft zich enkele opmerkingen, en wel:
 bij a.: uit deze cijfers (verkregen uit eene berekening, gebaseerd op mededeelingen van de patiënten) zou dus blijken, dat 67.6 % der extracties *niet* of *weinig* pijnlijk zijn, wat deze of gene misschien nog wel betwijfelt;

bij b.: resultaat van 100 gevallen.

„Deze cijfers bewijzen, dat de suggestie bij het tanden-trekken géén rol speelt”, zeggen de schrijvers, (als boven).

Bij c.: „De injectie was verbonden met opvallend sterke pijn”, luidt het in het artikel.

Hoe twee doctoren, universiteits-docenten, als contrôle-

middel nog wel, er toe komen, om in 't algemeen een sterk hyposmotische oplossing, en in dit geval wel het als zoodanig zoo sterk mogelijke protoplasma-gift kunnen injecteeren, lijkt een raadsel. Eene oplossing zou kunnen liggen in de combinatie van het woord „opvallend” met de later voorkomende, naief klinkende mededeeling, welke we *alléén* bij Eucaïne B vinden en waarvan de schr. zeggen: (-het-) „is een sterk celgift en verwekt pijn bij het inspuiten. Om deze werking te paralyseeren voegt men er een keukenzout-oplossing bij.”

Volledigheidshalve zij nog vermeld, dat de schr. een cocaine-oplossing van 5 % (zonder adrenaline) wenschten te probeeren, wat evenwel niet ging „omdat in vele gevallen reeds bij 0.05 c.M³. vergiftigingsverschijnselen optraden”, en dan meenen wij in voldoende mate onze plicht te hebben gedaan, door er n.l. op te wijzen, dat men speciaal in het gebruik der resultaten van *dit* onderzoek zéér voorzichtig moet zijn.

Dr. Rudolf Loos (Wien), vervolgt zijne zeer interessante studie over de topografie van de pulpa-kamer met het oog op het prepareeren der caviteiten en blijkt in dit laatste nog al van meening te verschillen met *J o h n s o n*.

Dr. Ernst Smreker (Wien), geeft eene bijdrage tot de goud-inlaymethode en een oogenschijnlijk zeer accuraat contrôle-middel op de diverse inbeddings-massa's en giet-toestellen.

Dr. Max Kulka (Wien), „*Silikaatcementen.*” „Verdere bijdrage tot de chemie der silikaatcementen op grond van petrografische onderzoekingen.”

Dr. Adolf Fenchel (Hamburg). „*Over de kristal-structuur en de physische eigenschappen van eenige, tot het vullen gebruikte goudsoorten.*”

Referaten. Verslag van het Congres te Berlijn. Handelingen van het Europeesche genootschap voor Orthodontie.

B. R. B.

DEUTSCHE MONATSSCHRIFT FÜR
ZAHNHEILKUNDE.

Januari 1910.

Dr. Guido Fischer. „*De biologie der menschelijke tandpulpa*”. (Congres-voordracht). Op grond van klinisch en van microscopisch onderzoek komt Fischer tot de conclusie, dat de pulpa, op zich zelf, in een overigens gezond organisme een aantal maatregelen van verweer kan nemen, welke haar een langer leven verzekeren. Doorschijnendheid, beschermings-dentine en dentikels zijn zuiver physiologische producten van de tot weerstand in staat zijnde pulpa. Ingetreden ontstekingen bestrijdt zij door vorming van een absces-membraan, en onder daarvoor geschikte omstandigheden laat zij polypeuse nieuwvormingen ontstaan, die geëpitheliseerd den pulpa-stomp naar buiten beschermend bedekken.

In dezelfde mate echter, als locale indispositie of algemeene ziekten, zoowel hereditaire als verworvene, aan invloed winnen, nemen de quantiteit en de qualiteit der verdedigingsmaatregelen van de pulpa af, om ten slotte geheel op te houden. Tegenover intredende ziekten toont de aldus verzwakte pulpa zich indolent en indifferent en gaat op pernicieuse wijze ten gronde. De ontsteking bezit thans de uitgesproken neiging naar phlegmonen.

Wij vinden in 't bovenstaande, zegt F., nieuwe bewijzen, dat we onze klinische gevallen streng moeten individualiseeren. Eenerzijds zullen we pulpa van gezonde personen, bij irritatie, of zelfs bij lichte ontsteking trachten te behouden en te genezen, anderzijds is bij zwakke (ziekelijke) personen cauterisatie het eenige en rationeele.

Dr. E. Paul. „*Pathogeniteit der fusiforme bacillen en der mondspirochaeten*.” (Congres-voordracht).

Uitvoerig overzicht der litteratuur van dit onderwerp. Het gelukte P. door dierproeven de pathogeniteit der

bacillus fusiformis overtuigend te bewijzen; hij hoopt na nieuwe onderzoekingen over de spirochaeten het van deze eveneens te kunnen doen. (Rein-cultures van spirochaeten zijn n.l. tot op heden pas in de zevende generatie verkregen, waardoor natuurlijk alle gelegenheid bestaat tot virulentie-verlies).

Prof. Riegner. „*De tegenwoordige stand der tandtechnische tandheelkundige prothetiek.*” (Congres-voordracht.)

Dr. Kehr. „*Een geval van novocaïne-vergiftiging (?)*” (Congresvoordracht). Patiënte, 20 jaar oud, vertoonde 40 minuten na injectie van 2 c.M³. 0.5 % oplossing (Takamine) novocaïne-adrenaline (gt. II op 1 c.M³.), alle verschijnselen, welke ook bij cocaïne-vergiftiging plegen op te treden. Schr. meent echter op verschillende, zeer plausibele, gronden aan te mogen nemen, dat hysterie hier sterk in het spel was.

Dr. Robert Kronfeld. „*Over Brugwerk*”. K. betoogt, tegenover sommige anderen, die door prijsverlaging, bruggen ook in het bereik van andere „sociale lagen” willen brengen, dat juist de te lage honoraria voor dit soort werk zoo dikwijls oorzaak zijn van gebrekkige voorbereiding (om tijd te winnen) en daardoor van mislukking, aldus gevaar gevende, ons beste prothetische werk bij artsen en leeken totaal in discredit te brengen. Derhalve is zijne leuze: houdt de bruggen op prijs, maar maakt ze dan ook goed!

Jul. Parreidt (redactie) schrijft eene zeer waardeerende biographie van Dr. G. Klare, den oud-voorzitter der C. v. D. Z., den 15^{den} December overleden.

Boekbesprekingen.

Port. Index der Deutschen zahnärztlichen Litteratur und zahnärztliche Bibliographie. **Scheff.** Die Extraktion der Zähne. **Muller-Stade.** Zahnärztliches Lexikon. **Depen-**

dorf und **Pfaff**. Das zahnärztliche Institut der Universität, Leipzig. Arzneimittel für die zahnärztliche Praxis. **Paff**. Sammlung von Vorträgen aus dem Gebiete der Zahnheilkunde, 1 Heft. **Wehmer**, Medizinal-Kalender für das Jahr 1910.

Uittreksels. — Korte mededeelingen.

B. R. B.